

Als je van tuinen en tuinieren houdt **GROEI & BLOEI**

Afdeling De Bilt, Bilthoven e.o.

Nr. 2 * November / December 2019, Januari 2020 * 30e jaargang

Lezingen: Wonderwoods en Wandeltrektocht Montenegro

Lezingen * Kerstavond * Reis Zeeland

Activiteitenkalender

November

Dinsdag 5, Lezing: Verticale woonbossen "Wonderwoods", Timo Cents, Arcadis

December

Dinsdag 10, Feestelijke afsluiting van het jaar met demo bloemschikken

Januari

Dinsdag 7, Wandeltrektocht door Montenegro; door Henny van der Wilt

Februari

Dinsdag 4, Vergeten Groenten; door Henk van Berkel

Maart

Dinsdag 3 maart, Een en tweejarige planten.

April

Dinsdag 7 april, Bijenplanten

actuele informatie vindt u op onze website
www.bilt.groei.nl

De Bree Compostering

De ideale voeding voor uw tuin:

GFT compost-aarde - GFT recro-compost - GFT recroveen-compost

GFT bloemisten-aarde - tuinturf - stalmest

Erfverharding:

Gebroken schone puin - grind - rode mijnsplit - vulzand

Fornheselaan 202 - 216
3734 GE Den Dolder Tel.

Bedrijf: 030-2290600
Tel. Privé: 030-6563377

Geopend: ma t/m vr. 7.30 - 12.00 uur
en 13.00 - 16.30 uur, za. 8.30-12.00 uur

Ook particulieren verkoop
www.plant-info.nl
Openingstijden: zie website

Handelskwekerij
C.Th. van Bergenhenegouwen BV
Ericaweg 9
3712 BH Huis ter Heide
sinds 1933
tel. 0346-351440
e-mail: info@plant-info.nl

Boomkwekerij Jan van Vulpen
Groenekanseweg 250, 3737 AL Groenekan

**Bomen
Heesters
Vaste planten
Coniferen
Kerstbomen**

Open van maandag t/m zaterdag van 08.00 - 17.00 uur
030.220.29.62 / www.janvanvulpenboomkwekerij.nl

Colofon

Voorzitter

Mw. E van de Vrugt
ellenvandevrugt@gmail.com

Secretaris en Penningmeester en Website :

Mw. J.W. Schreuder-Borkent
Prins Hendriklaan 12, 3721 AS Bilthoven
info@bilt.groei.nl 030-2291041

Vicevoorzitter:

Mw. S.A.M. Bontan
sylbontan@gmail.com 0346-282298

Ledenadministratie :

Mw. A.J.M. Couwenbergh
ajmcouwenbergh@casema.nl 030- 2430440

Excursies:

Mw. S.A.M. Bontan
sylbontan@gmail.com 0346-282298

Lezingen:

Mw. E. van de Wiel-Van Kemenade
ellyvdwiel@gmail.com

Cursussen:

Mw. C. Reijnhout
carla.reijnhout64@gmail.com 06-44628764

Redactie maandblad :

aartverhoef@gmail.com 030-2290467

Emailadres: info@bilt.groei.nl

Website: www.bilt.groei.nl

Bank: NL33INGB0000437866 ten name van
KMTP Afd. De Bilt Bilthoven e.o. te Bilthoven

Uitnodiging ledenavond 5 november

Uitnodiging ledenavond

Dinsdag 5 november 2019, 20:00 uur, De Koperwiek,
Koperwieklaan 3, Bilthoven (graag zij-ingang
gebruiken)

Entree voor leden gratis, niet-leden betalen 5 euro.

‘Wonderwoods’ een leefomgeving waarin mensen, natuur en technologie samengaan; door Timo Cents van ‘Arcadis landschaparchitecten’,

‘Wonderwoods is meer dan mooie architectuur, het is een mindset: we laten zien dat natuur en stenen perfect samengaan. In Wonderwoods woon en werk je middenin de stad én middenin het groen. Het doel; Een gezond en gelukkig leven – ook in de drukke binnenstad.

De bomen en planten op, in en rond de torens nemen CO2 en andere schadelijke gassen op en geven er zuurstof voor terug. Daarbij absorberen ze ook vervuilers als fijnstof, pollen en uitlaatgassen. Dat maakt de luchtkwaliteit er veel beter op de lucht wordt natuurlijk gezuiverd en de luchtkwaliteit verbeterd.

Bovendien dempen de bomen het stadsgeluid en hebben ze een gunstig effect op het energieverbruik. In de zomer houdt hun schaduw ons koel; in de winter beschermen ze de gebouwen – en de hele straat – tegen weer en wind.

Utrecht is een charmante universiteitsstad. Het is een progressieve en innovatieve stad, perfect geschikt om pionier te zijn op het gebied van deze duurzame stedelijke ontwikkeling. Een stad die tegengas kan geven tegen de snelle natuurloze verstedelijking. Daarvoor bedachten Stefano Boeri en MVSA architecten twee gebouwen, in plaats van één massief bouwwerk, om de natuurlijke charme van de stad te versterken, en tegemoet te komen aan de behoeftes van de omgeving. Arcadis landschaparchitecten maakten het ontwerp voor het verbindende dakgroen.

De twee torens gaan uit van de relatie tussen natuur en technologie. Toren 1 is ‘introvert’. Hij is bedekt met bomen die de toren omarmen en zo onderdeel zijn van wat architect Stefano Boeri ‘ingetogen architectuur’ noemt. Toren 2 vormt het contrast. Het groen van Toren 2 bevindt zich binnen. Je kan het vanaf buiten zien door het glas heen (de ramen kunnen ook open). Het gebouw is op die manier ‘extravert’.

Het groen bij ‘Wonderwoods’ staat centraal in het concept. Voor het verticale woonbos van Toren 1, de atria van Toren 2 en de daktuinen is een verbinding gemaakt met de Utrechtse Heuvelrug. Het rollende heuvelachtige landschap wordt hier voortgezet. Alleen de lokale plantensoorten worden gebruikt die getest zijn op extreme omstandigheden.

Groen voor Gezondheid

Het onderzoek naar de relatie tussen groen en gezondheid heeft in de laatste decennia een grote vlucht genomen. Dat er een relatie bestaat tussen de hoeveelheid groen in de woonomgeving en de gezondheid van de lokale bevolking lijkt voor de Nederlandse situatie inmiddels genoegzaam aangetoond.

Er is een relatie tussen de hoeveelheid groen in de woonomgeving en de gezondheid van lokale bevolking

Ook is er in Nederland epidemiologisch onderzoek gedaan waarin gekeken wordt naar de relatie tussen de hoeveelheid groen in de woonomgeving en mogelijke mediërende factoren: mate van lichamelijke activiteit, mate van stress, mate van sociale cohesie in de buurt.

Bron: WUR Wageningen

In de knop

Alweer een nieuw infoblad op de mat. Als u het goed bekijkt ziet u nog geen veranderingen in de colofon maar ze komen eraan. Carla Reijnhout heeft een nieuwe baan en daarom minder vrije tijd voor andere zaken naast huis en familie. Hoewel we pas tijdens de Algemene Ledenvergadering definitief afscheid nemen, heeft Carla haar werkzaamheden binnen het bestuur per 1 september gestopt. Omdat er de laatste jaren steeds minder animo is voor cursussen heeft het bestuur besloten om op dit moment niet naar een nieuw bestuurslid "cursussen" te zoeken en de taken onderling te verdelen. Carla en Lita van Soest – Jialal waren de drijvende kracht achter de cursussen waarvan de bloemschikcursussen en de snoeicursussen wellicht de bekendste zijn. Nu Carla stopt heeft ook Lita besloten een punt te zetten achter haar commissiewerk. We bedanken op deze wijze alvast Carla en Lita voor hun inzet voor Groei en Bloei de Bilt e.o.. Een andere verandering betreft onze website. Joke is naar cursus geweest en verzet bergen om de nieuwe website op tijd en gevuld met informatie in de lucht te krijgen. Dus als u binnenkort op de website kijkt zal het even wennen zijn maar ja heus het is de onze en o je alweer meer informatie. Denk aan informatie over de mooie meerdaagse reis die Willemien en Sylvia aan het voorbereiden zijn of de lezingen van Elly. Dus het is altijd de moeite waard om een kijkje te nemen op de website en daarom; Joke bedankt voor al het werk en de tijd die je in de nieuwe website stak zodat wij ervan kunnen genieten.

Kerstavond 10 december

Kerstavond: de laatste bijeenkomst van 2019

We maken er weer een feest van, van onze laatste bijeenkomst van 2019.

Bloemenarrangementen van Sonja geurend en kleurrijk in het middelpunt,

Denk eraan zoals altijd is het niet de eerste dinsdag van december maar de tweede,

Dus:

Dinsdag 10 december 20.00 uur

**Sonja Paauw en haar bloemenarrangementen
Bij Groei & Bloei de Bilt, Bilthoven e.o.**

Inloop vanaf 19.30 uur in de Koperzaal van de Koperwiek, ingang aan de linker zijde.

Wij verloten de door Sonja gemaakte kerstarrangementen en sluiten de avond graag samen met u af met een hapje en een drankje.

We kijken uit naar uw komst.

Leden: gratis entree niet-leden: € 5,00 incl. koffie/thee

Lootjes aan de ingang van de zaal verkrijgbaar: € 1,00 per stuk of 6 loten voor € 5,00

Uitnodiging ledenavond 7 januari

Dinsdag 7 januari 2020, 20:00 uur, De Koperwiek, Koperwieklaan 3, Bilthoven (graag zij-ingang gebruiken)

Entree voor leden gratis, niet-leden betalen 5 euro.

Wandeltrektocht door Montenegro; door Henny van der Wilt

Montenegro is een land in de Balkan, vroeger onderdeel van Joegoslavië. Het ligt aan de Adriatische zee en is ingesloten door Bosnië-Herzegovina, Servië, Kosovo en Albanië. Montenegro betekent "zwarte berg", een zwarte uitstraling door de Pinuswouden. De baai van Kotor is bekend om zijn oude stadjes met hoge culturele waarden. Het staat op de Unesco werelderfgoedlijst. Veel toeristen genieten daar. Het Domitorgebergte bevat 23 toppen hoger dan 2000 meter. Wij beklimmen de Bobotov Kuk die 2520 meter hoog is en genieten van het fraaie uitzicht.

De natuur is ruig en de wandeltochten zijn pittig. We maken dagen van 8 tot 10 uur lopen. Echt vakantie dus-----!!!!!! Het Orjengebergte heeft unieke karstverschijnselen en diepe kloven. In het Sergija gebergte rusten we in een Servisch orthodox klooster. We krijgen heerlijke vlierbessenlimonade en Zwetschenpruimen. Het Skadarlake is een 40.000 hectare groot wetland met 280 soorten vogels. We varen over het meer en genieten van de zonsondergang. Kortom het wordt een afwisselende reisverhaal met veel natuurschoon!

ZEELANDREIS 2020.

ZEELAND 2020.

Na onze fantastische reis naar Oxfordshire/Berkshire in juni 2019, gaan we dinsdag 9, woensdag 10 en donderdag 11 juni 2020 naar Zeeland. Op onze januarioorijeenkomst zullen Gerry en ik van 20:00 tot 20:30 uur informatie geven over dit reisje. Oorspronkelijk was ik van plan alles zelf te regelen, maar het bleek dat Garden Tours dat voor een lagere prijs kan doen. Graag maken wij dan ook weer van hun diensten gebruik! Om de kosten te drukken zal ik wel zelf jullie reisleader zijn. Het hotel dat we hebben uitgezocht, is Strandhotel Westduin in Koudekerke. Gerry en ik hebben afgelopen juni voorwerk gedaan en hebben enkele van de te bezoeken tuinen bezocht. De foto's die Gerry genomen heeft zullen wij in januari aan u laten zien. Garden Tours levert in januari flyers, waarop het hele programma en de kosten zullen staan. Het aanmelden gaat ook weer rechtstreeks bij GT. Voor diegenen die geen computer hebben, neem ik papieren opgaveformulieren mee. Tot dinsdag 7 januari a.s.!

Willemien Swane, wswane@hetnet.nl

Strandhotel Koudekerke

Dit is het laatste Infoblad voor dit jaar

Bron foto: G-EER-T

Recept

Bleekselderij met pesto. Ingredienten

- 1 stronk Bleekselderij
- 1 bakje champions
- 2 uien
- 1 zakje aardappelschijfjes
- 1 kipfilet
- olijfolie
- ca. 50 gr pesto (genovese)

1. Wok de kipfilet tot het bruin is, voeg de bleekselderij in kleine stukjes toe en roerbak ongeveer 5 min. voeg daarna de gesneden champions toe (ook 5 min wokken).

2. Bak in een koekenpan de uien, voeg aardappelschijfjes toe en bak het mengsel bruin.

3. Voeg 2 bij 1 en voeg de pesto toe. Verwarm alles goed en serveer.

Nieuwe leden

HR J.A. HOGENBOOM
HR M.F.J. KROEZE

Van harte welkom en tot ziens op een van onze activiteiten.

Steenbreek De Bilt 2019

2019 was het eerste jaar van G&B als deelnemende partij aan Steenbreek De Bilt. Het kernteam stond voor de taak om tegelijk ideeën te ontwikkelen, deelnemers te vinden en voldoende informatie te verzamelen om aan te gang te gaan. Gelukkig bracht de gemeente ons in contact met de belangenvereniging van de wijk Weltevreden: uit onderzoek met luchtfoto's was naar voren gekomen dat in deze wijk de wateroverlast bij stortbuien én de hittestress bij tropische temperaturen het meest opvallend waren door de overmaat aan versteende achtertuinen.

Het bestuur van de belangenvereniging Weltevreden stond vanaf het begin zeer positief tegenover ons project en heeft via nieuwsbrieven de bewoners opgeroepen naar onze infoavond te komen op 12 juni. Caro Hollebeek, gebiedsmakelaar van de gemeente, G&B- en IVN-vrijwilligers hebben hier een presentatie gegeven. Na afloop hebben zich 12 deelnemers (lees tuinen) aangemeld, die verdeeld werden over 3 begeleiders. Mijn eigen groepje is sinds 12 juni 3x bijeen geweest: 1. Kijken in elkaars tuinen aan de hand van de tevoren door alle deelnemers ingestuurde foto's + wensen voor de tuin. Opdracht na afloop: maak een veranderplan voor je eigen tuin. 2. Bijeenkomst bij mij thuis/in de tuin: Plannen besproken en extra 'groen'--informatie uitgewisseld (van de 4 deelnemers is er dan 1 afgehaakt: zij willen geen extra tegels verwijderen, het ging meer om informatie). 3. Laatste bijeenkomst: de plannen zullen in september worden uitgevoerd. Nut van een regenton en meer komt ter sprake.

Medio oktober waren de grote werkzaamheden in de drie tuinen uitgevoerd, er moeten nog wat plantjes bij, maar de stroken, waar voorheen tegels lagen, staan er fris groen en kleurig bij. De tuineigenaren zijn blij met het resultaat.

Hierbij de foto's van een van de tuinen: voor de renovatie aan beide zijanten alleen klimop langs de schutting; nu aan beide kanten ruime grote verhoogde borders waar al diverse planten in staan en er nog meer zullen volgen. Tegen het klimrek bij de schuur komt een blauwe regen, die geleid wordt langs de bovenkant van de schuur.

Dit jaar heeft het kernteam (Marion en Marjan van IVN, Carla en Joke van G&B) al een Plantenlijst gemaakt, bestaande uit bij- en vlindervriendelijke planten, verdeeld op basis van hun favoriete standplaats en soort (vaste plant, struik, haag, boom ed). Carla heeft daarna helaas wegens drukke werkzaamheden elders moeten afhaken. Komende maanden gaat het resterende kernteam aan de slag om een deugdelijk Draaiboek voor de begeleiders van de toekomstige groepen te maken. In januari zal er, als alles goed gaat, een info-avond komen voor het project wat we in 2020 gaan uitvoeren. Momenteel wordt de keuze daarvoor gemaakt.

Op de ledenavond in oktober en in de Nieuwsbrief deed ik al een oproep aan de leden om zich voor volgend jaar op te geven als begeleider van een Steenbreekgroepje. Er hebben zich inmiddels 3 belangstellenden gemeld, maar ik hoop op nog meer. Wie volgen? Wanneer we volgend jaar meer mensen willen gaan begeleiden zullen er ook meer vrijwilligers/groepsbegeleiders nodig zijn. Het is leuk werk, de mensen zijn enthousiast, want met hun eigen tuinomgeving bezig. Nadere informatie over wat het inhoudt en de hoeveelheid tijd die het kost: mail info@bilt.groei.nl of bel me: 030-2291041

Joke Schreuder-Borkent

www.vanginkeltuinen.nl

Bunnikseweg 11 - De Bilt - 030 - 221 08 08

*Van de tuinen van nu kan de echte
liefhebber het jaar rond plezier hebben*

't Vaarderhoogt heeft zich volledig gespecialiseerd in alles wat de natuur ons in de verschillende seizoenen te bieden heeft en staat bekend als het 4-seizoenen tuincentrum. Met de grootste keus in de wijde regio en met uitstekende adviezen voor de meest succesvolle tuin. Wanneer u het terrein betreedt ziet u direct dat u niet met een "gewoon" tuincentrum te maken heeft, maar met echte liefhebbers ... net als u!

Welkom!

Dorresteinweg 72b Soest, tel. 035 - 6012883
www.vaarderhoogt.nl

**DIRECT KOPEN
BIJ DE KWEKER**

**Ruim
4 hectare
bomen,
struiken en
planten**

 planta groen
centrum
Utrechtseweg 127, 3732 HA De Bilt
Postbus 3, 3730 AA De Bilt
T 030 - 220 90 90, F 030 - 220 90 91
E info@plantagroencentrum.nl
I www.plantagroencentrum.nl

Kopij

Kopij zoals artikelen, foto's, tuintips, recepten, uitjes, etc. voor het Februari / Maart 2020 nummer kunt u voor 14 januari 2020 mailen aan: info@bilt.groei.nl of per post sturen aan: Parklaan 41, 3722 BC Bilthoven

Het Februari / Maart Infoblad wordt rond 28 januari bezorgd.

Indien onbestelbaar retour: Parklaan 41, 3722 BC Bilthoven

**ALLES VOOR UW TUIN BIJ
DE HOFLEVERANCIER!**

TUINCENTRUM
KWEKERIJ *Abbing* ZEIST
TUINARCHITECTUUR

Odijkerweg 132 - 3709 JJ Zeist 0343 - 513741
www.kwekerijabbing.nl

Beschoeiing - Bestrating - Steenhandel
Machineverhuur - Tuinaanleg
Tel: 06 - 53317009

Botanische Tuinen Utrecht
Facebook.com/botanischetuinenuu

www.mokveldhoveniersbedrijf.nl

**Wij knippen en scheren
coniferen & hagen...**

voor hondjes

moet u

naar onze

dochter vragen...

www.bubbelsenboefjes.nl

MOKVELD
HOVENIERSBEDRIJF
MAARTENSDIJK

Wilt u ook zo graag tuininspiratie op doen voor uw eigen
tuin? Garden Tours brengt u naar de mooiste tuinen ter
wereld die voor anderen gesloten blijven. Comfortabel
vervoer, deskundige reisleiding en overnachting in luxe
hotels, wij bieden u een onvergetelijke beleving!

GARDEN TOURS

James Wattstraat 2a, 3261 MB Oud Beijerland
Tel.: 088 - 007 13 00, E-mail: info@gardentours.nl
Website: www.gardentours.nl